



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 336/2012
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

ΤΜΗΜΑ Α΄

Συνεδρίαση της 11-6-2012

Σύνθεση :

Πρόεδρος

: Βασίλειος Σουλιώτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη

: Ανδρέας Χαρλαύτης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλιά Σκιάνη και Ελένη Σβολοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια

: Ελένη Σβολοπούλου, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθ. Ερωτήματος: Το υπ'αρ. πρωτ. 1061891/2031/Γ0010/1.11.2011 έγγραφο της Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας, της Γεν. Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας και Κληροδοτημάτων, της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Περίληψη ερωτήματος: Εάν είναι δυνατή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 παρ. 6 του ν.δ. 2967/1954, η δωρεάν παραχώρηση ανταλλάξιμου οικοπέδου, που βρίσκεται στο Δήμο Καλαμαριάς Θεσ/νίκης, στο Σύλλογο Καυκασίων Καλαμαριάς «Ο.....» και σε καταφατική περίπτωση ποιές άλλες χρήσεις, πλην των αναφερομένων στην ως άνω διάταξη, είναι επιτρεπτές στο προς παραχώρηση ακίνητο.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α΄) γνωμοδότησε ομόφωνα ως ακολούθως :

Ι. Ιστορικό του Ερωτήματος

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα συνοδεύοντα αυτό έγγραφα στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την υπ'αρ. πρωτ. 9/25.3.2011 αίτησή του προς την Κτηματική Υπηρεσία Θεσ/νίκης ο Σύλλογος Καυκασίων Καλαμαριάς «Ο Προμηθέας» ζήτησε




τη δωρεάν παραχώρηση του Α.Κ. 10708/Α ανταλλάξιμου οικοπέδου που βρίσκεται στην επέκταση του σχεδίου πόλης του Δήμου Καλαμαριάς, βάσει της διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 12 του Ν.Δ. 2967/1954, για την ανέγερση οικοδομής, της οποίας ένα τμήμα θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία μουσείου για τη στέγαση εθνικών κειμηλίων, λαογραφικού υλικού, ιστορικού και πνευματικού πλούτου των Ποντοκαυκασίων και άλλα τμήματα αυτής για τη διαμόρφωση χώρων κατάλληλων για διαλέξεις, συνέδρια, εικαστικές εκθέσεις και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

2. Ο εν λόγω σύλλογος είχε καταθέσει παλαιότερα στην Κτηματική Υπηρεσία Ν. Θεσσαλονίκης αιτήσεις εξαγοράς καθώς και το υπ' αρ. 74/12-5-2008 υπόμνημα για δωρεάν παραχώρηση του ως άνω ΑΚ 10708/Α ανταλλάξιμου οικοπέδου, όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι σκοπός του συγκεκριμένου αιτήματός του είναι η ανέγερση κτιρίων για τη λειτουργία των γραφείων, των πολυδύναμων τμημάτων του συλλόγου (χορευτικών, παιδικού-εφήβων και ενηλίκων, θεατρικής ομάδας, χορωδίας, τμήματος εκμάθησης Ποντιακής λύρας και γλώσσας), η ανέγερση κτιρίων για τη στέγαση θεατρικών παραστάσεων, σεμιναρίων, διαλέξεων, γενικών συνελεύσεων, ετήσιων χορών και εκθέσεων εικαστικών τεχνών, του τμήματος εκμάθησης κομπούτερ, ανέγερση θεάτρου και χώρου προβολής ταινιών κ.α.

Η Α' βάθμια Επιτροπή Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας Ν. Θεσσαλονίκης με την 5396/224/26-1-2010 γνωμοδότησή της γνωμοδότησε υπέρ της σχετικής διάθεσης με τίμημα, βάσει του άρθρου 6 παρ. 4 του Ν. 357/76, κατά της οποίας ο ανωτέρω σύλλογος υπέβαλε αίτηση αναθεώρησης ενώπιον του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, αιτούμενος μείωση του προσδιορισθέντος τιμήματος. Επί της αιτήσεως αυτής εκδόθηκε η υπ' αρ. 25/15.12.2010 απορριπτική γνωμοδότηση του Γ.Σ.Δ.Κ.Α.Π, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών με την 1007986/163/00Γ'ΠΕ/13.12.11 απόφαση.

3. Δεδομένου ότι από την ανωτέρω διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 12 του Ν.Δ. 2967/1954 δεν προκύπτει ποιά είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που, σύμφωνα με το πνεύμα του νομοθέτη, μπορούν να αποτελέσουν τους υπέρ ων η παραχώρηση και, κατ' επέκταση, αν σύλλογοι όπως ο αιτών μπορούν να ενταχθούν σε αυτά περαιτέρω δε αν, πέραν των ρητώς αναφερομένων χρήσεων που προβλέπει η ανωτέρω διάταξη, δύνανται να διαμορφωθούν και άλλοι χώροι στο παραχωρούμενο οικόπεδο, όπως αυτοί που περιγράφονται στην προαναφερθείσα αίτηση του συλλόγου, η ερωτώσα υπηρεσία, στην οποία



διαβιβάστηκε από την Κτηματική Υπηρεσία Θεσ/νίκης (με το υπ'αρ. 2219/26.4.2011 έγγραφο) η αίτηση του συλλόγου «Ο» και ζητήθηκαν οδηγίες σχετικές με την εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν.δ. 2967/1954, υπέβαλε το υπό κρίση ερώτημα.

II. Εκτίμηση του Ερωτήματος

1. Η ανταλλάξιμη περιουσία είναι περιουσία του Δημοσίου, η οποία αποτελείται από πάσης φύσεως ακίνητα (αστικά αγροτικά, δασικά κ.λπ.), τα οποία εγκαταλείφθηκαν στην Ελλάδα από τους υποκείμενους σε υποχρεωτική ανταλλαγή Έλληνες υπηκόους μουσουλμανικού θρησκειύματος, αποτελούν ιδιαίτερη και ανεξάρτητη κατηγορία κτημάτων, που περιήλθε κατά πρωτότυπο τρόπο κτήσεως κυριότητας στην ιδιωτική κτήση του Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1, 3, 9, 10, 11 και 14 της από 30.1.1923 Συνθήκης της Λωζάνης περί ανταλλαγής των Ελληνοτουρκικών πληθυσμών, που κυρώθηκε με το Ν.Δ. από 23/25.8.1923 σε συνδυασμό με την από 21.6.1924 απόφαση της Μικτής Επιτροπής Ανταλλαγής Πληθυσμών και τις διατάξεις των άρθρων 1 και 7 της από 10.6.1930 Σύμβασης της Άγκυρας, η οποία κυρώθηκε με το ν. 4793/1930 (ΑΠ 399/1985, 569/1953, γνωμ. Ολ. ΝΣΚ 336/2009, 206/1973, γνωμ. ΝΥΔ 892/1989).

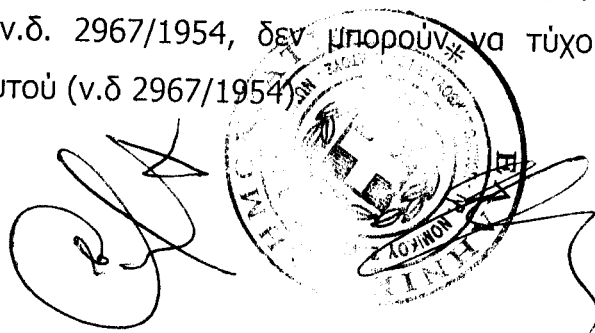
Η περιουσία αυτή διέπεται από ειδική νομοθεσία, οι διατάξεις της οποίας έχουν αποκλειστική εφαρμογή και κατισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης και υπάγεται στη διοίκηση, διαχείριση και εκκαθάριση του Δημοσίου, από την ισχύ του Α.Ν. 1909/1939 (ως καθολικού διαδόχου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος) ενεργούντος αρχικά μεν μέσω της ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ανταλλαξιμών Μουσουλμανικών Κτημάτων (ΥΔΑΜΚ) καθώς και μέσω του Ταμείου Ανταλλάξιμης Περιουσίας και Αποκατάστασης Προσφύγων (ΤΑΠΑΠ), που ιδρύθηκε με το άρθρο 5 παρ. 1 του ΝΔ 3713/1957 και καταργήθηκε με το Π.Δ. 137/1998 (ΦΕΚ 107/98), ήδη δε μέσω της Διεύθυνσης Δημοσίας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά τόπους Κτηματικών Υπηρεσιών.

2. Σύμφωνα με την παρατιθέμενη στο ιστορικό διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν.δ. 2967/1954 (Α'199) *«Δια την ανέγερσιν καταλλήλου οικοδομής προς στέγασιν των εθνικών κειμηλίων, λαογραφικού υλικού και πνευματικού πλούτου της Μικράς Ασίας, Πόντου και Ανατολικής Θράκης, παραχωρείται δωρεάν ανάλογον οικόπεδον εν Θεσσαλονίκη ως και ανάλογος πίστωσης εκ του παρά τη Τραπέζη της Ελλάδος ειδικού Λομού της Υ.Δ.Α.Μ.Κ.»*

Από τη διατύπωση της εν λόγω διάταξης σαφώς προκύπτει ότι η βάση αυτής δωρεάν παραχώρηση ανταλλάξιμου οικοπέδου στη Θεσσαλονίκη έχει χαρακτήρα προνομιακού ευεργετήματος, το οποίο ο νομοθέτης επιφυλάσσει μόνο για συγκεκριμένες και αποκλειστικές χρήσεις (στέγαση εθνικών κειμηλίων λαογραφικού υλικού και πνευματικού πλούτου των αναφερομένων σ' αυτή περιοχών). Επομένως, δεν μπορεί η διάταξη αυτή να αποτελέσει νόμιμο έρεισμα για τη δωρεάν παραχώρηση ανταλλάξιμου οικοπέδου και για άλλες συγχρόνως χρήσεις, πλην των παραπάνω, όπως π.χ. αυτές που αναφέρει ο αιτών σύλλογος στην από 25.3.2011 αίτησή του προς την Κτηματική Υπηρεσία Θεσ/νίκης. Αντίθετη άποψη θα ενείχε τον κίνδυνο της έμμεσης καταστρατήγησης της πιο πάνω διάταξης, εφόσον με τον τρόπο αυτό θα παραχωρείτο ανταλλάξιμο οικόπεδο για χρήσεις, οι οποίες ουδεμία σχέση έχουν με την εκπλήρωση του σκοπού της παραχώρησης.

3. Υπέρ της άποψης αυτής συνηγορεί και το γεγονός, ότι ο νομοθέτης με άλλες διατάξεις, ήτοι του άρθρου 6 παρ. 4 του (νεώτερου) ν. 357/1976 (Α-156), ρύθμισε πλήρως και διεξοδικά την παραχώρηση ανταλλάξιμων ακινήτων προς το Δημόσιο, τους Δήμους και τις Κοινότητες, τα ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, τα κοινωφελή ιδρύματα και τα **Προσφυγικά Σωματεία Μ. Ασίας, Πόντου και Ανατολικής Θράκης**, «*δια την παρ' αυτών εγκατάστασιν και λειτουργίαν κέντρων αθλοπαιδιών, γυμναστηρίων ως και δια την ανέγερσιν παρ' αυτών κτιρίων, προς εκπλήρωσιν πολιτιστικών, μορφωτικών και κοινωνικών σκοπών*». Δηλαδή καθόρισε αφενός τα νομικά πρόσωπα, τα οποία μπορούν να υπαχθούν στη ρύθμισή του και αφετέρου το σκοπό και τις χρήσεις για τις οποίες είτε μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα παραχωρούμενα ακίνητα, είτε να ανεγερθούν ανάλογα κτίρια σ' αυτά. Οι επιτρεπόμενες δε χρήσεις αφορούν σε πολλά είδη δραστηριοτήτων (αθλητικές, πολιτιστικές, μορφωτικές και κοινωνικές) και η παραχώρηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και με τίμημα ίσο με το μισό της αξίας τους, καταβλητέο σε δέκα άτοκες εξαμηνιαίες δόσεις.

Από τα ανωτέρω είναι προφανές ότι, σε κάθε περίπτωση που το προς παραχώρηση ανταλλάξιμο ακίνητο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, έστω και εν μέρει, και για άλλες χρήσεις, πλην των ρητά και περιοριστικά αναφερομένων στην παρ. 6 του άρθρου 12 του ν.δ. 2967/1954, δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής οι διατάξεις του νόμου αυτού (ν.δ 2967/1954).



ΙΙΙ.-Θέση της γνωμοδότησης

Από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών που αναφέρθηκαν ανωτέρω (υπό Ι) στις προπαρατεθείσες διατάξεις, όπως αυτές ερμηνεύθηκαν, σαφώς προκύπτει ότι οι διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 6 του ν.δ. 2967/1954 δεν μπορούν να εφαρμοσθούν στην περίπτωση του ερωτήματος, διότι ο Σύλλογος Καυκασίων «Ο.....» τόσο στο υπ' αρ. 74/2008 υπόμνημά του όσο και στην από 9/25-3-2011 αίτησή του προς την Κτηματική Υπηρεσία Θεσ/νίκης ζήτησε την παραχώρηση και για άλλες χρήσεις, πλην των ρητά και περιοριστικά αναφερομένων στις διατάξεις αυτές και, επομένως, λείπει η προϋπόθεση της στέγασης αποκλειστικά εθνικών κειμηλίων, λαογραφικού υλικού και πνευματικού πλούτου των Ποντοκαυκασίων.

Κατόπιν αυτού, παρέλκει η απάντηση στο ερώτημα ποια φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να αποτελέσουν τους υπέρ των η παραχώρηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 6 του ν.δ. 2967/1954.

ΙV. Εν όψει των ανωτέρω, επί του τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδοτεί ομόφωνα, ότι δεν είναι δυνατή η δωρεάν παραχώρηση, με τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν.δ. 2967/1954, στο Σύλλογο Καυκασίων Καλαμαριάς «Ο» του Α.Κ. 10708/Α ανταλλάξιμου οικοπέδου, που βρίσκεται στη Θεσ/νίκη.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 20-6-2012

Ο Πρόεδρος

Βασίλειος Σουλιώτης

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.



Η Εισηγήτρια

Ελένη Σβολοπούλου

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους